

Van onze dominee Geurt Roffel

Kunstmatige intelligentie

Toen het dagblad Trouw aan het begin van deze vakantie een deskundige in kunstmatige intelligentie citeerde die een belangrijke theologische vondst had gedaan, spitste ik mijn oren. Maruf Dhali onderzoekt aan de universiteit van Groningen de Dode Zeerollen. Deze rollen werden in de jaren veertig en vijftig van de vorige eeuw als bij toeval gevonden bij Qumran, een plaats ten noord-westen van de Dode Zee, in de Westelijke Jordaanoever, een gebied onder Palestijns bestuur. Daar vond men in grotten kruiken vol zeer oude documenten, geschreven op papyrus, een soort leer. Sommige waren heel goed bewaard gebleven, zo goed dat hele delen nog leesbaar waren. Andere waren half vergaan of verpulverd, zodat alleen met minutieus onderzoek stukjes aan elkaar konden worden gelegd.

Wat zo bijzonder is aan dit soort vondsten en onderzoek, is dat het iets in beweging kan brengen in hoe men tot dan toe zeker wist dat de wereld in elkaar stak. In het geval van de Dode Zeerollen is dat, dat ze in één klap veel meer duidelijk maken over de verschillende versies die van de Joodse Bijbel in omloop zijn. Voor een geloof dat zich sterk baseert op verhalen die opgeschreven staan, en daarbij alle details zo serieus mogelijk probeert te nemen, is het waardevol om te zien dat al in de tijd dat Jezus leefde er (licht) verschillende versies van verschillende Bijbelboeken naast elkaar in omloop waren.

Met kunstmatige intelligentie blijkt in dit onderzoek nog veel meer zichtbaar te maken, omdat je er veel meer gegevens tegelijk mee kunt onderzoeken. Dhali beschrijft heel beeldend hoe hij op die manier ontdekte dat een Jesaja-tekst door twee verschillende mensen was geschreven:

Als je in je auto een scherpe bocht maakt, moet je afremmen. Doe je dat niet, dan moet je de bocht minder scherp nemen. Schrijven werkt eigenlijk hetzelfde: hoe steil of vlak zijn de bochten en hoeken in de letters van iemands handschrift?

Met behulp van kunstmatige intelligentie 'zag' Dhali wat voor eerdere onderzoekers onmogelijk was te zien. De manier waarop de letters stonden

opgeschreven in één en dezelfde tekst, wees op twee schrijvers.

Inmiddels ontdekte hij ook dat de gevonden teksten niet tussen ongeveer 250 voor en 50 na Christus zijn geschreven, maar al een eeuw eerder. Dat doet vermoeden dat sommige tekstfragmenten nagenoeg origineel zijn. Dhali vond het uit door met behulp van kunstmatige intelligentie allerlei gegevens uit handschriftonderzoek te verbinden met opbrengsten uit archeologisch onderzoek.

Het doet bijna *science-fiction*-achtig aan, en dat terwijl het gaat over de geschiedenis van ons geloof.

Dat er op die manier veel kan worden opgeschied, bleek me in mijn studietijd. In 1945 werd er in Nag Hammadi, een plaats bij de Nijl in Egypte, een vergelijkbare vondst gedaan. Alleen ging het nu om christelijke boekrollen. Gebruikten de vindsters die naar verluidt in de eerste plaats om er herdersvuurtjes mee op te stoken, al snel ontdekte men de waarde. De boekrollen bevatten teksten waarvan men tot dan toe zeker wist dat die al lang geleden verloren waren gegaan. Teksten die vroeger zo belangrijk waren geweest dat kerkvaders uit de vroege kerk ernaar verwezen. Met de vondst waren die teksten ineens weer te lezen. Alsof je een foto onder ogen krijgt van een overgrootvader over wie je veel verhalen hebt gehoord, maar van wie je dacht dat er geen afbeeldingen bestonden.

Tijdens mijn studie in de jaren negentig van de vorige eeuw waren geleerden nog volop druk met het ontcijferen van de rollen, die soms als puzzelstukjes met elkaar moesten worden gecombineerd, om pas dan een boek te vormen dat verder kon worden onderzocht.

Zo maakte ik kennis met het *Evangelie van Thomas*, een evangelie waarvan men reconstrueerde dat het ooit ongeveer tegelijk moet zijn verschenen met de ons bekende evangeliën, maar waarin Jezus op een heel andere manier ten tonele verschijnt. In dit evangelie geen verhalen, alleen uitspraken van Jezus, en de één nog moeilijker te doorgronden dan de ander. Hoewel er destijds in de grotten nog meer alternatieve evangeliën werden ontdekt, blijft dit voor

mij de bijzonderste. Wie het leest, krijgt even het gevoel heel dicht bij de tijd te komen waarin onze evangeliën werden geschreven. De manier waarop zij Jezus beschrijven en belichten, krijgt ineens ook iets van een keuze, een bepaalde blikrichting. En de Bijbelse keuze om alleen de evangeliën van Matteüs, Marcus, Lucas en Johannes op te nemen en geen andere, krijgt ineens ook trekken van een afperking, een afgrenzing.

Het onderzoek maakt op deze manier iets voelbaar van die geweldige dynamiek in de eerste eeuw na de opstanding van Jezus, waar men zijn impact zo goed mogelijk wilde vastleggen en iedereen daar zijn uiterste best voor deed.

Wie weet, wellicht wordt in de toekomst met kunstmatige intelligentie ook in dat onderzoek nog veel meer zichtbaar.

Geurt Roffel

Pastoraal

Herder als Reisgenoot

*Pelgrims reizen allerwegen, gaan in vrede
Tegenweer gaande weg, elkaar tot zegen,
Met de woorden van hun Heer.
Onderweg, als pelgrim leven,
lofgezing als vrijheidslied
Trouw is Hij, met ons verweven,
God die Zijn nabijheid biedt.
Hij die met ons is gebleven,*

*noodt ons aan Zijn eigen dis,
Breekt het brood; Hij is het leven,
Hij, die onze Vrede is.
Die als minste en bescheiden, voor de Zijnen in wil staan
En als Herder hen wil leiden, die op goede wegen gaan.
Onze Reisgenoot als Herder, ook in diepe duisternis.
Door Zijn staf vertroostend verder
Hij die onze leidsman is.*

De jarige deze maand

Vanwege AVG afgeschermd

We wensen de jarigen een gezegend nieuw levensjaar toe en Gods nabijheid.

We denken aan de zieken, de bejaarden, mensen in de verzorgingshuizen, aan mensen die in rouw zijn, mensen die geopereerd zijn en zij die het moeilijk hebben.

Wij wensen hen allen kracht en Gods nabijheid.

Hartelijke groet van het pastoraal team
Judy de Groot en Alfons van Leeuwen.

Kerk in Actie

Terugblik op de Bangladeshmarkt

Het is al even geleden, maar toch nog een korte terugblik op de Bangladeshmarkt die we op 30 mei gehouden hebben.

Toen wij van de commissie Kerk in Actie terugkeken op de Bangladeshmarkt die we op 30 mei hadden, viel verschillende keren het woord samenbindend. Er was veel medewerking vanuit de gemeente, er vonden veel ontmoetingen plaats en er was een fijne en

ontspannen sfeer. Alleen daarom al was de markt geslaagd. Maar we hadden ook een mooie opbrengst van 2000 euro. We zijn er blij mee. Daar kan veel goeds mee gedaan worden om de weerbaarheid van kwetsbare kinderen in Bangladesh te vergroten.

De talentenveiling

Op de lijst staan al aardig wat talenten en producten die geveild kunnen worden tijdens de starzondag.

Daar zijn we blij mee.

Sommigen bieden een mooie activiteit aan voor een groep. Dat is wat lastiger te veilen. Zo'n activiteit kan op 2 manieren geveild worden. Een paar mensen kunnen zelf een groepje vormen waarvan 1 persoon namens de groep biedt. Een andere mogelijkheid is dat de aanbieder bepaalt hoeveel mensen er minimaal mee moeten doen voor de prijs die zij of hij bepaalt. Als de aanbieder bijvoorbeeld minimaal 50 euro voor de activiteit wil hebben, dan kan de prijs 10 euro per persoon zijn met een minimum aantal van 5 deelnemers. Als er meer deelnemers zijn, levert deze activiteit dus meer op voor Bangladesh.

Niet iedereen kan aanwezig zijn tijdens de startdag. Dat is jammer. Je mist de start van het nieuwe seizoen wat fijn is om mee te maken. Maar je mist dan dus ook de veiling. Daarom zetten we in de week voorafgaande aan de veiling een lijst met de talenten en producten in de kerkapp. Wie niet aanwezig kan zijn bij de startdag kan dan voorafgaande aan de veiling een bod uitbrengen.

Sommige talenten en producten die aangeboden worden hebben een toelichting nodig. Aan de

aanbieders zal gevraagd worden om een toelichting zodat de veilingmeester het talent of product zo goed mogelijk kan presenteren tijdens de veiling.

Het is indrukwekkend hoe de kerk van Bangladesh dienstbaar is aan de samenleving waarin zij kerk is. Ze zet projecten op om de allerarmsten te helpen een bestaan op te bouwen, ze biedt gezondheidszorg, ze licht mensen in hoe ze om kunnen gaan met de risico's van overstromingen en aardbevingen en ze helpt boeren om meer opbrengst te krijgen van hun land. De opbrengst van de talentenveiling is bestemd voor de kerk van Bangladesh in hun dienst aan de samenleving.

Tot slot, we zijn blij met wat er op de lijst staat, maar schroom niet om er nog wat op te zetten. Er kan nog meer bij!

Voor vragen of opmerkingen kan contact opgenomen worden met

Pieter Timmerman

pietertimmerman@outlook.com

06-1926 6060

of met

Anton Admiraal

aadmiraal@hetnet.nl

0616398109

Collecte opbrengsten juli 2026

Datum	collectes	Naam	Doel van de collecte	Totaal
5-7-2026	2	Pastoraat		€ 107,30
		Kia		€ 109,70
12-7-2026	1	Kia	Noodhulp Venezuela	€ 366,15
19-7-2026	1	Pastoraat		€ 139,80
26-7-2026	1	Diaconie	Schuldhulpmaatje	€ 173,45
Totaal				€ 896,40

Oud papier ophalen op zaterdag 5 september 2026

Starttijd: 08.00 – auto 1
Ferry Hoogerwerf
Wiebe Snijder

Vanaf 09.30 - auto 1
Jan Baldé
Daniël Baldé

Starttijd: 08.00 – auto 2
Ton Rijnbeek
Paul Alfons

Vanaf 09.30 - auto 2
Arie Veenis
Klaas Vergeer

Vier manieren om persoonlijk in gesprek te raken met Johannes 6:1-21 en met God, die oplicht in hoe Jezus in deze twee verhalen met mensen omgaat.

Nodig: 10 minuten vrijmaken om één van de vier oefeningen te doen. Als je gewend bent aan een persoonlijke stille of meditatietijd, kun je die daar ook voor gebruiken.

Hoe: De vragen gidsen je naar jouw gesprek met de tekst

Tip: Spreek eventueel met iemand af om deze oefeningen allebei te doen. Plan daarna een moment om kort uit te wisselen wat het *luisteren naar de tekst* je bracht. Je zult merken dat de verhalen meer diepte krijgen—mits je elkaar echt beluistert en het advies geven even achterwege laat.

1. MEDITATIE: KIJK NAAR JE TEKORT — EN DRAAI DAARNA JE BLIKRICHTING

Lees: Johannes 6:5-9

Aandachtspunt: Filippus en Andreas zien vooral wat er ontbreekt.

Opdracht: Denk aan één concreet tekort dat jij momenteel ervaart — geld, energie, gezondheid, tijd, richting, vriendschappen, enzovoort. Schrijf drie zinnen op die beginnen met:

- “Ik zie tekort in...”
- “Dit tekort voelt als...”
- “Dit tekort maakt dat ik...”

Verdieping: Leg daarna je pen neer en lees langzaam (hardop) de zin uit de preek:

“Er is meer dan het gebrek dat je ziet. Er is een onzichtbare wereld met een overvloed aan mogelijkheden.”

Laat die zin 2 minuten in stilte resoneren. Vraag jezelf: *Wat verandert er in mij als ik dit waar laat zijn?*

2. MEDITATIE: WAT HEB JIJ IN HANDEN?

Lees: Johannes 6:10-13

Aandachtspunt: De jongen met vijf broden en twee vissen.

Opdracht: Neem een vel papier en teken in het midden een klein cirkeltje. Schrijf daarin één ding dat jij hebt — hoe klein ook: een talent, een stukje tijd, een relatie, een ervaring, een karaktertrek.

Schrijf eromheen:

- *Waarom dit “te weinig” lijkt.*
- *Waarom Jezus dit misschien toch wil ontvangen.*

Verdieping: Lees langzaam (hardop) de zin uit de preek:

“Als je het mij in handen geeft, dan zou het soms wel eens genoeg kunnen worden.”

Bid of mediteer 1 minuut met open handen.

Vraag je af: *Wat zou er gebeuren als ik dit écht aan Hem geef?*

3. MEDITATIE: TWEE WERKELIJKHEDEN TEGELIJK ZIEN

Lees: Johannes 6:16-20

Aandachtspunt: De storm én de woorden “Ik ben het. Wees niet bang.”

Opdracht: Denk aan een situatie waarin je nu “storm” ervaart. Schrijf twee kolommen:

- **Kolom 1: De zichtbare werkelijkheid** Wat is er moeilijk, chaotisch, bedreigend?
- **Kolom 2: De onzichtbare werkelijkheid** Wat zou waar kunnen zijn als Jezus werkelijk zegt: “Ik ben erbij.”

Verdieping: Lees langzaam (hardop) de zin uit de preek:

“Omdat Hij een maat te groot is voor wat ons belaagt.”

Sluit je ogen en stel je voor dat Jezus *door* jouw storm naar je toe loopt. Hoe verandert dat je ademhaling, je houding, je verwachting?

4. MEDITATIE: OVERVLOED OP EEN PLEK VAN TEKORT

Lees: Johannes 6:21

Aandachtspunt: De boot bereikt ‘meteen’ de overkant. Jezus heeft de leerlingen door de storm heen geholpen.

Opdracht: Kies een plek in je leven waar je al lang vastzit. Schrijf op:

- *Wat is ‘levend en wel de overkant bereiken’ hier voor mij?*
- *Hoe is het om je voor te stellen dat Jezus je naar die overkant brengt (misschien wel op een manier die je niet begrijpt)?*

Verdieping: Lees de woorden van Corrie ten Boom uit de preek:

“Er is geen put zo diep, dat Gods genade niet nóg dieper is.”

Sta 2 minuten stil bij deze zin. Vraag jezelf: *Hoe zou ik vandaag niet allen de diepte van mijn put serieus kunnen nemen, maar één klein stapje kunnen zetten dat me helpt om me meer van Gods diepgaande genade bewust te zijn dan gewoonlijk?*

Een vraag om mee te nemen vandaag: Welke ene manier van kijken — van tekort naar overvloed — wil je deze week oefenen, heel concreet, in één situatie?

Chr. Gem. Zangvereniging "Immanuël"

Na een periode van rust en vakantie gaan wij als koor weer beginnen aan een nieuw zangseizoen. D.V. 7 september is onze eerste repetitie-avond. Ons koor is niet zo groot meer en daarom zoeken wij mensen die graag zingen. Wat zou het fijn zijn als nieuwe enthousiaste zangers zich aanmelden, zodat ons koor in Kamerik nog kan blijven voortbestaan.

We doen een beroep op ieder die een stem heeft gekregen om God de lof toe te zingen, want dat is Hij zo waard. Kom gerust eens een paar avonden met ons meezingen en de sfeer proeven. Iedereen is welkom op maandagavond van 19.30 tot 21.30 uur in de Schulenburg.

Een hartelijke groet, namens het bestuur.

Kerkdienst zondag 30 augustus 10.00 uur

Heilig Avondmaal

Voorganger	: Dhr. Dr. Geurt Roffel
Ouderling	: Judi de Groot en Bert de Groot
Diaken:	: Adriaan Eveleens en Marieke Italiano
Begeleiding	: niet beschikbaar
Lector	: Marjolein Hillige
Mediateam	: Dineke en Kars
Kosters	: Marjolein en Arnoud
Kindernevendienst	: Maaïke
Collecte	: 1 ^e Diaconie 2 ^e Kerk in Actie
Koffie schenken	: Cootje en Klaas

Kerkdienst zondag 6 september 10.00 uur

Voorganger	: Mevr. Ds. Marjo Korpel
Ouderling	: Henk van der Vliet
Diaken:	: Jannita Witten
Begeleiding	: Aartjan van Pelt
Lector	: Geralda Heuvelman
Mediateam	: Coby en Bob
Kosters	: Matsy en Hans
Kindernevendienst	: Sandra Okkerman
Collecte	: Kerk in Actie
Koffie schenken	: Jan Stol en Piet-Jan van Dijk

Kerkdienst zondag 13 sept. 10.00 uur Startzondag en Bevestiging ambtsdragers

Voorganger	: Dhr. Dr. Geurt Roffel
Ouderling	: Arie van Eijk
Diaken:	: Jannita Witten
Begeleiding	: Gert van Zoelen
Lector	: Cootje de Wit
Mediateam	: Dineke en Kars
Kosters	: Siena en Paul
Kindernevendienst	: Nellie
Collecte	: Diaconie
Koffie schenken	: Joke en Dennis

Kerkdienst zondag 20 sept. 10.00 uur Vredeszondag in de Ontmoetingskerk

Voorganger	: Dhr. Henk Aantjes
Ouderling	: Bert de Groot
Diaken:	: Anton Nap
Begeleiding	:
Lector	:
Mediateam	: Dineke en Arie
Kosters	: Marjolein en Aarnoud
Kindernevendienst	: Tamaike
Collecte	: 1 ^e Kerk in Actie 2 ^e CDHope
Koffie schenken	: Geralda en Jos

Kerkdienst zondag 27 september 10.00 uur

Voorganger	: Mevr. Ds. Gilda Polderman
Ouderling	: Marjolein Hillige
Diaken:	: Aarnoud Langedoen
Begeleiding	: Henk Hilgeman
Lector	: Henk van der Vliet
Mediateam	: Coby en Adriaan
Kosters	: Matsy en Hans
Kindernevendienst	: geen
Collecte	: Pastoraat
Koffie schenken	: Tessa en Marcel van Vliet

Rust en Oogst in de Nazomer

De nazomer is een bijzondere tijd van het jaar. De felste hitte van de zomer ligt achter ons, en de avonden worden langzaam weer wat koeler en langer. Het is de tijd van de oogst: de vruchten aan de bomen zijn rijp en de natuur kleurt langzaam goud. Dit seizoen nodigt ons uit tot dankbaarheid en reflectie. Wat heeft de afgelopen periode jou gebracht? Misschien was het een tijd van rust en ontspanning, of juist een periode van intensieve zorg en hard werken. Juist in deze overgangsfase herinnert de schepping ons eraan dat alles zijn eigen tijd heeft onder de hemel. God laat Zijn trouw zien in de wisseling van de seizoenen. Hij reist met ons mee, van de vroege lente tot in de late herfst van ons leven.

Laten we deze weken de tijd nemen om te vertragen. Kijk eens om je heen in de gemeente: wie heeft er na de zomerperiode een extra bemoediging nodig?

Een klein gebaar, net als een warme nazomerzon, kan iemands hart verwarmen.

„Alles heeft zijn tijd, er is een tijd voor alles wat gebeurt onder de hemel.”

Prediker 3:1

Kerkdienst via livestream, link naar de liturgie en QR code

Live uitzending of terugkijken van Kerkdiensten: [ontmoetingskerk kamerik - YouTube](#) Elke zondag is er natuurlijk een liturgie en deze wordt door diverse mensen gebruikt. Omdat deze nu ook online staat, kan de liturgie ook voor iedereen beschikbaar worden gemaakt: [Actuele Liturgie - OneDrive \(sharepoint.com\)](#)

Ook staat de liturgie elke week in de kerkapp. Deze wordt als bijlage toegevoegd aan de agenda. Bij de betreffende zondag staan ook de medewerkers en lezingen vermeld.

U zult niet wekelijks meer de QR-code ontvangen. Deze QR-code geldt voor een jaar en kunt u dus voor elke collecte in 2023 gebruiken.

U kunt uw bijdrage overmaken door bijgaande QR-code of link te gebruiken, of uw bijdrage rechtstreeks over te maken naar: Bankrekeningnummer NL65RABO0331109743 t.n.v. Protestantse Gemeente Kamerik. Bijgaande QR-code en link zijn wekelijks gelijk. Alle bedragen die via deze link vanaf zondag t/m zaterdag de week daarop binnenkomen, zullen tot de collectes van die zondag berekend worden.

<https://give.donkeymobile.com/app.donkeymobile.kamerikpknonmoetingskerk>

De **Kerkbrief** is een uitgave van de Protestantse Ontmoetingskerk te Kamerik en verschijnt iedere 4 weken.

Kopij voor de volgende uitgave kunt u uiterlijk op **vrijdag 18 september** bij de redactie inleveren op het volgende emailadres: kerkbief@ontmoetingskerkkamerik.nl. Het volledige rooster voor aanlevering kopij vindt u op de website.

De volgende reguliere **Kerkbrief** verschijnt op **donderdag 24 september**.

De **Kerkbrief** wordt ook op de website geplaatst. Deze is dan door de hele wereld te zien! Privégegevens worden daarom eerst uit de **Kerkbrief** verwijderd. *Wil je beslist niet dat jouw foto / gegevens op de website komen, laat het weten!*

Copyright: Het is nadrukkelijk niet toegestaan om artikelen, foto's, privégegevens enz. uit de **Kerkbrief** te gebruiken of te verspreiden zonder schriftelijke toestemming van de Kerkenraad!

Predikant	: dhr. dr. K.G.W. Roffel (Geurt)	dominee@ontmoetingskerkkamerik.nl
Scriba	: scriba@ontmoetingskerkkamerik.nl	
Coördinatoren kosters	: Gert en Joke Vergunst 0348-401587, 06-22183184 (Gert), 06-23471115 (Joke) : koster@ontmoetingskerkkamerik.nl	
Kerk	: Hallehuis 4 06-30761446	
Website	: www.ontmoetingskerkkamerik.nl	
Redactie Kerkbrief	: kerkbief@ontmoetingskerkkamerik.nl	

Vertrouwenspersoon Classis Utrecht klik [hier](#)

Nieuwsbulletin van de Raad van Kerken Woerden: <https://www.kerkeninwoerden.nl/agenda>